

บทที่ 2

ประวัติของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่

2.1 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2502 คณะรัฐบาลสมัยปภวิตริย์ อันมี พ.อ.ฯ จอมพลสฤษดิ์ มนตรี ทรงรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีมติให้จัดตั้งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ขึ้นให้กับเปิดเรียนในปี พ.ศ. 2507 และไม่มอบให้กรรมการที่กษาธิการ ดำเนินการออกพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ซึ่งได้ออกประกาศในพระราชกิจจานุเบกษา เล่ม 81 ตอนที่ 7 ลงวันที่ 21 มกราคม 2507 ดังนั้นเป็นตนมา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ก็ถอยเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย โดยให้ สังกัดอยู่ในสำนักนายกรัฐมนตรี

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้เริ่มเปิดการสอนเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2507 ในระยะเริ่มต้น ได้เปิดคำดำเนินการสอนเที่ยง 3 คณะ ที่เป็นรากฐานของทุกสาขาวิชา คือ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และ คณะวิทยาศาสตร์ ต่อมาในปี พ.ศ. 2508 ได้รับโอนกิจกรรมคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามคำแหง เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ มาเป็นคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในปีเดียวกันนี้เอง ได้เริ่มจัดตั้ง คณะเกษตรศาสตร์ ขึ้นอีกคณะหนึ่ง ในปี พ.ศ. 2511 ได้จัดตั้ง คณะศึกษาศาสตร์ ในปีต่อ ๆ มา ได้ตั้งคณะใหม่ขึ้นเรื่อย ๆ ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะหันต-แพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ และ คณะพยาบาลศาสตร์

ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีคณะทั้งหมด 13 คณะ โดยตั้งคณะเทคโนโลยีการแพทย์ เพิ่มขึ้นอีกในปี พ.ศ. 2518 และมีอัตรากิจวิทยาลัย ซึ่งทำการสอนและวิจัยในระดับปริญญาโท และปี พ.ศ. 2525 ได้จัดตั้งคณะวิจิตรศิลป์ขึ้น

2.2 มหาวิทยาลัยพายัพ

มหาวิทยาลัยพายัพ เป็นของผู้บริหารสภาริสศักดิ์แห่งประเทศไทย ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดย "คณะกรรมการดำเนินการจัดตั้งวิทยาลัยเอกชนของสภาริสศักดิ์ในประเทศไทย" เดิม

มหาวิทยาลัยพายัพ ยังเป็นวิทยาลัยพายัพ เนื่องจากได้รับการยกฐานะให้เป็นมหาวิทยาลัยเอกชน แห่งแรกในประเทศไทย เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2527 คณะกรรมการดำเนินงานได้มีมติ ขออนุมัติจัดตั้ง "วิทยาลัยพายัพ" ในวันที่ 25 กันยายน 2515 โดยมีบัญญัติไว้ในประกาศให้หน่วยงานของวิทยาลัยเอกชน ไป สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยพายัพ สังกัดบูรณาۀมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเปิดสอนครั้งแรกเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2517 โดยเปิดสอน 8 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คุณิตศิลป์ ประวัติศาสตร์ ปรัชญาศาสตร์ สังคมวิทยา-มนุษย์ วิทยา การบริหารงานบุคคล และอนุปรัชญาพยาบาลและอนามัย มีนักศึกษาเริ่มแรก 201 คน มาจาก 15 จังหวัดทั่วประเทศไทย

ต่อมาในปี พ.ศ. 2520 ได้เปิดเพิ่มอีก 3 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการตลาด การเลขานุการ และ การบัญชี

ในปีการศึกษา 2522 สถาบันราชภัฏจัด ลงมติให้วิทยาลัยพระคริสตธรรม กับวิทยาลัย พายัพ รวมเป็นสถาบันเดียวกัน โดยมีคณะกรรมการเห็นชอบเดียวกัน เพื่อให้ผลการศึกษาของห้องสอง สถาบันมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตั้งนั้น ในปีเดียวกันนี้ มหาวิทยาลัยจึงขออนุมัติเปิดคณะศึกษาศาสตร์ แมกกะ拉วี และเปิดหลักสูตรปรัชญาโท สำหรับนักศึกษาที่สำเร็จปรัชญาตรี ที่ตั้งใจจะประกอบอาชีพ ทางศึกษาระดับสูง

ในปีการศึกษา 2523 และ 2525 ได้เปิดสาขาใหม่อีก 2 สาขา คือ สาขาวิชาจิตวิทยา สังกัดคณะสังคมศาสตร์ และสาขาวิชาการจัดการโรงแรมและท่องเที่ยว สังกัดคณะบริหารธุรกิจ

ปัจจุบันนี้ มหาวิทยาลัยพายัพ เปิดสอน 6 คณะ ได้แก่ คณะพยาบาลศาสตร์แมคอร์มิก คณะบริหารธุรกิจ คณะศึกษาศาสตร์แมกกะ拉วี คณะสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และ คณะวิทยาศาสตร์ และกำลังเตรียมโครงการเปิดคณะใหม่อีก 2 คณะ คือ คณะอาหารและทรัพยากรธรรมชาติ และคณะเภสัชศาสตร์ มีสาขาวิชาอยู่ 16 สาขา มีจำนวนอาจารย์ประจำทั้งหมด 195 คน อาจารย์พิเศษ 30 คน และจำนวนนักศึกษาประมาณ 2,800 คน

2.3 สถานบันทึกโนโลยีการเกษตรแม่โจ

วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ ได้รับการยกรุณานั้นเป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ เมื่อ พ.ศ. 2518 มีประวัติความเป็นมาดังนี้

หลักการเดิม สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ จะขอเป็นสถาบันสมหนบในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ แต่สถาบันพระจอมเกล้าไม่อาจรับเช้าเป็นสถาบันสมหนบได้ เพราะสถาบันไม่มีนโยบายในการผลิตปัจจุบันทางการเกษตร ด้วยเหตุนี้ สถาบันแม่โจ้ จึงขอเป็นสถาบันเอกเทศ สังกัดมหาวิทยาลัย แต่ให้ถูกสามารถใช้งานได้ทุกๆ ห้องคลาส เพราะจะเป็นการช้าช้าขึ้นกับคณะเกษตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และจะเป็นการทำให้การผลิตกำลังคนระดับกลางทางเกษตร ซึ่งกรมอาชีวศึกษากำลังกระทำอยู่ตอนขาดไป

ต่อมาสถาบันได้ชี้แจงให้ทราบว่า การศึกษาในสถาบันแม่โจ้ ไม่ใช้ชื่อ กับงานของมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ที่มีคณะ เกษตรอยู่แล้ว และในวาระเสนอต่อรัฐบาลอีกครั้งหนึ่ง จนในที่สุดก็อนุมัติให้มีการสอนเพิ่งขึ้นเดียว คือ ชั้นปริญญาตรี ในปี พ.ศ. 2518 ขึ้นอยู่กับหน่วยงานมหาวิทยาลัย ซึ่งมีการแบ่งส่วนราชการดังนี้

1. สำนักงานอธิการบดี
 2. คณะกรรมการเกษตร
 3. คณะธุรกิจการเกษตร แหล่ง
 4. สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการเกษตร

ซึ่งแต่ละส่วนราชการนี้ ก็ยังเป็นภาควิชา และฝ่ายต่าง ๆ อีกมากมาย และเริ่มนับนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร 2 ปี จาก ผู้สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ป.ว.ส.) แผนกเกษตรกรรม หรือประโยชน์ด้วยเกษตรกรรมของกระทรวงศึกษาธิการ ประมาณปีละ 800 คน

2.4 วิทยาลัยครุเชียงใหม่

วิทยาลัยครุเชียงใหม่ เป็นสถานศึกษาครุ 1 ใน 36 แห่งทั่วประเทศไทย ที่สังกัดกรมการ
ฝึกหัดครุ กระทรวงศึกษาธิการ เดิมชื่อ โรงเรียนฝึกหัดครุประภากนีบัตรกสิกรรมแพทย์พายพ
ปัจจุบัน ผลิตครุตามหลักสูตรการฝึกหัดครุของสภากาชาดไทย

ปี พ.ศ. 2467 เริ่มเปิดสอนครั้งแรก ปี 2468 เปิดสอนหลักสูตรครุมูลลักษณะ
เป็นเวลา 3 ปี ปี 2470 เปลี่ยนหลักสูตรและเปลี่ยนชื่อโรงเรียนเป็น "โรงเรียนฝึกหัดครุประภาก
นีบัตรจังหวัดเชียงใหม่" พ.ศ. 2498 เริ่มนี้หลักสูตรประภากนีบัตรวิชาการศึกษา (ป.ก.ศ.)
เป็นปีแรก ซึ่งหลักสูตรนี้ วิทยาลัยครุเชียงใหม่ งดสอนตั้งแต่ปี 2522 พ.ศ. 2503 ยกฐานะ
โรงเรียนฝึกหัดครุ เป็น "วิทยาลัยครุเชียงใหม่" และเริ่มเปิดสอนหลักสูตรประภากนีบัตรวิชาการ
ขั้นสูง (ป.ก.ศ. ขั้นสูง) พ.ศ. 2511 เปิดสอนหลักสูตรประภากนีบัตรประโภคครุประถม (ป.ป.)
โดยรับนักเรียนที่จบ ม.ศ. 5 หลักสูตรนี้เลิกผลิตไปเมื่อ พ.ศ. 2517 พ.ศ. 2512 เริ่มเปิด
สอนภาคค่ำ เพื่อสอนนักเรียนไม่ที่เรียนและขาด课 ในช่วงนั้น นโยบายนี้เลิกไปเมื่อ
พ.ศ. 2522

พ.ศ. 2517 เปิดสอนหลักสูตรปริญญาตรี หลักสูตร 2 ปี โดยใช้หลักสูตรของวิทยาลัย
วิชาการศึกษา เปิดวิชาเอก ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ทั่วไปและเคมี

พ.ศ. 2519 ประกาศใช้หลักสูตรการฝึกหัดครุของสภากาชาดไทย แบ่งการศึกษา
ออกเป็น 2 ระดับ คือ ป.ก.ศ. ขั้นสูง และ ปริญญาตรีหลักสูตร 2 ปี

พ.ศ. 2520 เปิดวิชาเอกภาษาไทย ระดับปริญญาตรีหลักสูตร 2 ปี

พ.ศ. 2521 เปิดวิชาเอกเกษตรศาสตร์ สังคมศึกษา และคณิตศาสตร์ระดับปริญญาตรี
หลักสูตร 2 ปี

พ.ศ. 2522 งดรับนักศึกษาหลักสูตร ป.ก.ศ. รวมมือกับวิทยาลัยพลศึกษาเชียงใหม่
เปิดวิชาเอกพลศึกษาในระดับปริญญาตรี หลักสูตร 2 ปี และเริ่มดำเนินการเปิดโครงการฝึกอบรม
ครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ (อคป) ระดับปริญญาตรี หลักสูตร 2 ปี.